

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. Ľ.**, bytom v T., V., zastúpeného J. J. V., advokátom, so sídlom v B., S., proti žalovanému **Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Pribinova 2, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p.: SRLZ-413/CV-PV-2009 zo dňa 4. januára 2010, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 105/2010-35 zo dňa 14. júna 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 105/2010-35 zo dňa 14. júna 2011 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave podľa § 250j ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. p.: SRLZ-413/CV-PV-2009 zo dňa 4. januára 2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Označeným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie riaditeľa Strednej odbornej školy Policajného zboru Bratislava č. p. : SOŠB-46/RŠ-2009 zo dňa 28. októbra 2009, ktorým bol žalobca, služobne zaradený v stálej štátnej službe vo funkcii referent na oddelení cudzineckej polície PZ Banská Bystrica, povolaný na pomaturitné zdokonaľovacie denné štúdium v Strednej odbornej škole PZ Bratislava dňom 28. októbra 2009 vylúčený z policajnej školy podľa § 31 ods. 2 písm. c/ Výnosu Ministerstva vnútra SR o Policajných stredných odborných školách č. 73/2008 a podľa čl. 10 Školského poriadku

ustanoveného Zbierkou pokynov riaditeľa školy č. 20/2008, z dôvodu porušenia základných povinností poslucháča ustanovených v ods. 2 písm. a/ a f/ tým, že v dňoch 14. až 15. októbra 2009 viacnásobne závažným spôsobom porušil povinnosti poslucháča.

Rozsudok krajský súd odôvodnil tým, že zistenie skutkového stavu žalovaným je nedostačujúce na posúdenie veci. Konštatoval, že správny orgán prvého stupňa vo svojom rozhodnutí opísal skutkový stav tak, ako sa udial, vypísal, z akých dokladov bol tento zistený a jednou vetou skonštatoval, že na základe vyhodnotenia zistených dôkazov a skutočností je nepochybné, že žalobca si neplnil dôsledne povinnosti vyplývajúce z rozkazov a pokynov nadriadených, čím porušil povinnosti uložené mu nadriadeným a z tohto dôvodu bolo rozhodnuté uložiť mu opatrenie vo výchove tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozhodnutia. Krajský súd vytkol správnym orgánom, že sa neriadili ustanovením § 47 ods. 3 Správneho poriadku, nakoľko v prvostupňovom rozhodnutí chýba, akou úvahou bol správny orgán vedený pri hodnotení dôkazov a ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval; nebola zdôvodnená výška trestu, prečo žalobca práve dostal tento trest, a tiež nie je zrejmé, či sa jedná o žalobcov prvý trest majúci za to, že ak ide o prvý trest, vylúčenie zo školy je príliš tvrdý trest za také porušenie disciplíny. Poukázal ďalej na to, že z rozhodnutia žalovaného nevyplýva, že by sa zaoberal námietkami uvedenými žalobcom v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu. Vytkol žalovanému, že nepreveril skutkové okolnosti tvrdené žalobcom, a že sa nevysporiadal s námietkou žalobcu, že mu nebolo umožnené nahliadnuť do spisového materiálu. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť ich náhradu vo výške 832,32 eur úspešnému žalobcovi.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný namietajúc, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne. S poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR č. k. II ÚS 127/07-21, z ktorého vyplýva, že úlohou súdu správnom súdnictve nie je nahrádzať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, konštatoval, že súd nevyhľadáva za účastníka konkrétne dôvody nezákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktoré podľa § 249 ods. 2 O.s.p. majú tvoriť obsah žaloby a určovať rozsah preskúmania zákonnosti rozhodnutia súdom. Poukázal tiež na to, že súd nemôže preskúmať správne rozhodnutie nad rámec v žalobe vymedzeným, ide o zásadu *index neat netita partium* (sudca nech nejde nad návrhy strán). Zdôraznil, že podaná

žaloba netvrdí porušenie subjektívnych práv žalobcu, čo už podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR samo o sebe je nedostatkom, pre ktorý nemôže byť žaloba úspešná ani pre žalobcu v priaznivejších okolnostiach. K záveru krajského súdu, že zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci z dôvodu, že prvostupňové rozhodnutie neobsahuje správnu úvahu a bez odôvodnenia výšky trestu, žalovaný uviedol, že napadnuté rozhodnutie ako aj rozhodnutie prvostupňového orgánu obsahuje všetky náležitosti, ktoré vyžadujú ustanovenia správneho poriadku. Mal za to, že zo zadovážených dôkazov boli dostatočne preukázané skutkové zistenia tak, ako sú opísané v napadnutých rozhodnutiach, na základe ktorých vyvodil záver, že žalobca porušil pravidla služobnej zdvorilosti, nezdržal sa prejavov neslušnosti, čím nevhodne prezentoval svoje postavenie príslušníka policajného zboru. Pokiaľ sa v rozsudku vytýka, že prvostupňové rozhodnutie neobsahuje odôvodnenie výšky trestu, žalovaný poukázal na to, že podľa § 31 ods. 2 písm. c/ Výnosu č. 73/2008 o Policajných stredných odborných školách vylúčenie poslucháča z policajnej školy nie je možné považovať za trest, ale za opatrenie vo výchove, pričom je výlučne na posúdení riaditeľa strednej odbornej školy aké opatrenie vo výchove poslucháčovi s prihliadnutím na závažnosť porušenia školského poriadku uloží. Mal za to, že dôvody k uplatneniu inštitútu vylúčenia žalobcu z policajnej školy v danom okamihu boli naplnené, a preto riaditeľ, ktorý je jediný oprávnený rozhodnúť o vylúčení žalobcu z policajnej školy po splnení všetkých podmienok pristúpil k tomuto opatreniu vo výchove.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že odvolanie považuje za nedôvodné a účelové, žalovaný v ňom neuvádza žiadne iné skutočnosti než tie, ktoré mal súd k dispozícii pri rozhodovaní vo veci samej a ani žiadne iné dôvody, preto považuje rozhodnutie súdu za vecne aj obsahovo správne. Navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalobcu ako nedôvodné v celom rozsahu zamietol a napadnutý rozsudok potvrdil a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania za jeden právny úkon – písomné podanie – vyjadrenie k odvolaniu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave a konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a zistil, že odvolaniu žalovaného je potrebné priznať úspech, nakoľko doposiaľ nebolo preukázané splnenie zákonnej podmienky pre meritórne rozhodnutie vo veci.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Predpokladom postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. (*rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov*) je, aby pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť § 247ods. 2 O.s.p.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250 ods. 2 veta prvá O.s.p. žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach.

Aktívna procesná legitímácia žalobcu ako procesná podmienka v zmysle § 250 ods. 2 O.s.p., ktorá robí procesný subjekt osobou oprávnenou na podanie žaloby, v sebe zahŕňa kumulatívne dva predpoklady, a to postavenie účastníka správneho konania a súčasne ukrátenie na právach napadnutým rozhodnutím, vydaným v správnom konaní, t.j. že mu takýmto rozhodnutím bola spôsobená ujma.

Žalobca môže účinne namietať len tú nezákonnosť rozhodnutia, ktorou bol ukrátený na svojich právach, pričom ukrátením na právach je nutné rozumieť nielen ukrátenie na právach hmotných, ale aj na právach procesných.

Samotné tvrdenie žalobcu o nesprávnosti záverov žalovaného a ich rozpore so zákonom nestačí. Takémuto tvrdeniu musí korešpondovať jeho subjektívne oprávnenie, ktoré vychádza z konkrétneho právneho predpisu.

Súd v každej konkrétnej veci v intenciách citovaných zákonných ustanovení posudzuje, či žalobca spĺňa zákonom stanovené podmienky procesnej aktívnej legitímácie na podanie žaloby v správnom súdnictve. V konaní podľa piatej časti O.s.p. súd poskytuje ochranu len subjektívnym právam žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa so žalobou žalobcu a s obsahom pripojeného súdneho a administratívneho spisu upriamuje pozornosť krajského súdu na to, že vychádzajúc z vyššie uvedeného mal najskôr posúdiť, či žalobca je osobou oprávnenou na podanie žaloby v súlade s § 250 ods. 2 veta prvá O.s.p. z pohľadu predpokladaného tvrdenia o ukrátení na svojich právach.

V posudzovanej veci nebolo možné ponechať bez povšimnutia, že žalobca v žalobe netvrdí, že bol rozhodnutím žalovaného ukrátený na svojich právach; neuviedol nič, čo by mohlo byť považované v zmysle ustanovenia § 250 ods. 2 vety prvej O.s.p. za námietku označujúcu porušenie jeho konkrétnych práv, nekonkretizoval teda subjektívne právo, ktoré bolo v jeho prípade porušené. Obmedzil sa len na konštatovanie, že svojím konaním sa nedopustil žiadneho previnenia, priestupku ani iného protiprávneho konania, že neporušil žiadny interný ani všeobecne záväzný predpis ani základné povinnosti poslucháča policajnej školy, a namietať pravdivosť dôvodov rozhodnutia správneho orgánu, s ktorými nesúhlasil.

Z obsahu predloženého súdneho spisu nevyplývalo, že by sa krajský súd zaoberal nedostatkom žaloby spočívajúcom v absencii tvrdenia žalobcu o ukrátení na jeho právach a v nadväznosti na to posúdením otázky, či sa preskúmané rozhodnutie mohlo negatívne

prejaviť v jeho právnej sfére. Ide o procesnú podmienku, ktorej splnenie súd skúma v ktoromkoľvek štádiu súdneho konania.

Rovnako je potrebné poukázať na to, že podľa § 249 ods. 2 O.s.p. je žalobca povinný uviesť vo svojej žalobe aj dôvody, v čom vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, z čoho vyplýva, že žalobca je povinný tvrdiť, že správne rozhodnutie alebo jeho časť odporuje konkrétnemu zákonu alebo inému predpisu, a toto tvrdenie odôvodniť. Činnosť súdu je potom ohraničená rámcom takto vymedzeným a súd sa musí obmedziť na skúmanie napadnutého rozhodnutia v tomto smere, pokiaľ však nejde o vady rozhodnutia, na ktoré by musel prihliadnuť z úradnej moci.

Vzhľadom k tomu, že v súdnom preskúmovacom konaní nebolo doposiaľ osvedčené splnenie procesnej podmienky osoby oprávnenej na podanie žaloby – aktívnej procesnej legitímácie žalobcu, dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd postupoval predčasne, pokiaľ pristúpil k preskúmaniu zákonnosti rozhodnutia žalovaného bez toho, aby sa otázkou aktívnej legitímácie žalobcu zaoberal. Ide o vadu konania, na ktorú odvolací súd musel prihliadnuť, keďže mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a preto odvolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 221 ods. 1 písm. h/ s poukazom na § 212 ods. 3 O.s.p. zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

V ďalšom konaní krajský súd po vyriešení si aktívnej procesnej legitímácie žalobcu vec opätovne prejedná a znovu o nej rozhodne.

Z dôvodu zrušenia napadnutého rozsudku z procesných dôvodov neskúmal odvolací súd jeho vecnú správnosť.

Podľa § 250ja ods. 4 O.s.p. v ďalšom konaní je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci podľa § 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. septembra 2012

JUDr. Jaroslava Fúrová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská